

## Prodaja Mercatorja in ostalih državnih podjetij

TV SLOVENIJA 1, 16.6.2013, DNEVNIK, 19.00

MANICA J. AMBROŽIČ (voditeljica): Dogajanje v Sloveniji je zadnje dni v znamenju prodaje Mercatorja in odločanja o prodaji državnih podjetij. Tudi prihodnji teden bo tako. Že jutri se bo sešel nadzorni svet našega največjega trgovca, v torek bo skupščina Mercatorja, pred novinarje pa bo predvidoma stopil predsednik uprave Toni Balažič. Zaradi prodaje trgovskega velikana so zaskrbljeni sindikati in slovenska živilska industrija pa tudi nekateri politiki. Zelo očitno je, da zaradi prodaje državnega premoženja nastajajo trenja v vladni koaliciji. Predvidoma v petek bo državni zbir na izredni seji razpravljal o prodaji prvega svežnja državnih podjetij. Gre za 15 podjetij. Sicer so se včeraj Socialni demokrati ostro odzvali na predloge za prodajo še več podjetij, med njimi naj bi bila tudi Petrol in Zavarovalnica Triglav. Lastništvo največjih slovenskih podjetij je pač vedno tudi pomembno politično vprašanje. Poglejmo kako je bilo pri Mercatorju. Država je svoj delež v našem največjem trgovcu prodala po sestanku, ki je bil kar pri predsedniku takratne vlade, Janezu Janši, s položaja pa je bil razrešen predsednik uprave Zoran Jankovič. Takratna opozicija je zahtevala parlamentarno razpravo o poslu, a jo je prehitela vlada in sama ustanovila komisijo, ki je Mercator vključila med 83 domnevno spornih primerov prodaje državnih deležev.

TANJA GOBEC (novinarka): Avgust 2005. Pri takratnem premieru Janši se dobijo Šrot iz Pivovarne Laško, Bavčar iz Istrabenza, Gantar iz KD Group in Andrijana Starina Kosem. Dogovor: da država proda skoraj tretjinski delež Mercatorja, dobi pa vpliv v Delu. Da gre za zelo netransparentno prodajo, je ocenila opozicija.

Dr. MATEJ LAHOVNIK (takratni poslanec, LDS, 2005): Ali ste bili 12. avgusta na kakršnemkoli sestanku, kjer se je govorilo tudi o omenjenem poslu.

JANEZ JANŠA (takratni predsednik vlade, 2005): Nikoli pa ta vlada ali jaz osebno o konkretnih poslovnih aktivnostih ni odločala niti sklepala.

GOBEC: Nekaj podrobnosti iz sestanka je šele čez leta razkrila Starina Kosmova. Prodaja deleža v Mercatorju je prinesla drugi korak, čeprav ga predsednik uprave ni pričakoval.

ZORAN JANKOVIČ (takratni predsednik uprave Mercatorja, 2005): Jaz bom pa še vedno vztrajam na tisti svoji tezi, da bom šel takrat, ko bom jaz hotel.

GOBEC: A je bil kmalu zamenjan.

JANKOVIČ: Punce, ne jokati. Nikar.

GOBEC: Najpogostejši komentarji takrat – da je Janševa vlada politično odstavila dobrega menedžerja, drugi pa da je bil tudi imenovan politično.

TONE ROP: Verjemi mi, da te je politika nastavila. Točno politika te je nastavila, jaz sem te nastavljal.

JANKOVIČ: Ne.

ROP: Ja.

GOBEC: Politične razprave glede prodaje pa so se nadaljevale. Opozicija je zahtevala parlamentarno preiskavo, vladna stran jih je prehitela s svojo.

FRANCE CUKJATI (takratni predsednik Državnega zbora, 2005): Ne bom dopustil, da bi o isti stvari ustanovljali dve parlamentarni skupini.

TONE ROP (takratni poslanec, LDS, 2006): Preiskovalna komisija, ki bo nadzirala, kontrolirala svojega lastnega šefa. Popolnoma jasno je, da je to farsa, da takšna preiskovalna komisija nima nobenega smisla.

GOBEC: A je taka preiskovalna komisija bila ustanovljena. Na seznam so dali prodaje deležev v kar 83 podjetjih – Mercator je bil le eno od njih. Komisija je delo končala s sklepi, a v nobeni od preiskovanih prodaj ni ugotovila konkretne politične odgovornosti.

AMBROŽIČ: Za vsako slovensko vlado doslej je bila prodaja državnega premoženja še posebej občutljiva tema. A kriza je očitno tudi na tem področju zahtevala svoj davek. Tanja Gobec ostaja z nami, pozdravljena. Bi lahko prodaja podjetij načela koalicijo?

GOBEC: Veliko bo napenjanja mišic, zagotovo. Marsikatera stranka, pa ne le v koaliciji, tudi sicer v parlamentu, je v preteklih letih takoj ko je bil govor o prodaji državnih podjetij, govorila o nacionalnem interesu. No zdaj bo treba svoje volivce prepričati v nasprotno. Namreč, zdi se, da prodaja državnih podjetij, da bolj resna kot je zdaj namera, še ni bila. Torej Lukšičeve besede od včeraj v koaliciji ne komentirajo, slišimo pa, da bo zelo pomembno, kako bo o prodaji državnih podjetij, prvih 15, glasovala poslanska skupina SD-ja, namreč Lukšiča ni niti v parlamentu, niti v vladi. Poglejmo en primer kje se razhajajo. Denimo Telekom. Za SD je to vprašljiva prodaja, za DeSUS edina verjetna in možna. In spomnimo, okrog Telekoma in Zavarovalnice Triglav se je razdvajala že prva Janševa vlada, ko se je samo omenilo možnost, da bi se prodalo ti dve podjetji. Od tega je pet let. Seveda bodo zelo pomembni pri tej prodaji glasovi druge največje stranke v parlamentu, SDS. Nekaj je podjetij na tem seznamu vlade Alenke Bratušek, ki jih je imela na spisku tudi prejšnja Janševa. Seveda pa prodaja državnih podjetij ni samo politično vprašanje, zanima tudi strokovno zainteresirano javnost in sicer po kakšnih merilih so podjetja uvrščena na seznam, pod kakšnimi merili se bodo prodajala, za kakšno ceno in kdo bo vse to nadzoroval, da bo transparentno. To da se je politika na nek način zedinila, da pripusti zraven tudi protikorupcijsko komisijo in računsko sodišče, je slaba tolažba. Pomembneje je v kateri fazi jih bodo vključili, kakšne v resnici pristojnosti jim bodo dali in seveda, koliko in v kakšni meri bodo upoštevali njihove sklepe. Skratka, še bo vroče do parlamentarnih počitnic. Manica, izvoli.

AMBROŽIČ: Tanja Gobec, hvala in lep pozdrav.